

Program Profilaktyki

Szkoły Podstawowej im. Małego Powstańca

w

Święcieńcu

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2002 r. nr 51, poz. 458, z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. , poz. 977).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych (Dz.U. z 2001 r. nr 61 poz. 624 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2007 r. nr 83 poz. 562 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani.

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ,nowelizacja z dnia 12 września 1996r.

Ustawie z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Ustawie z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483).

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526).

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

Statut j Szkoły Podstawowej im. Małego Powstańca w Świącieńcu

W dniu ..... r. Rada Rodziców działająca przy Szkole Podstawowej im. Małego Powstańca w Święcieńcu uchwalila w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Profilaktyki.

Podstawa prawna:

Art. 54 ust. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)

Wprowadzenie

Profilaktykę należy rozumieć jako proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom. Opracowanie i wdrożenie Programu Profilaktyki daje szansę nadania profilaktyce szkolnej charakteru spójnego, klarownego i wyrazistego, ujmującego treści profilaktyczne w jedną, usystematyzowaną całość.

W ujęciu ogólnym *profilaktyka* jest procesem, który wspiera człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu. Jest także jednym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Należy zatem traktować te zjawiska w kategoriach zagrożeń i podejmować działania w celu ich eliminacji lub choćby ograniczania. Profilaktyka jest więc działaniem, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Drugim, równie istotnym elementem profilaktyki, jest promowanie alternatywnych zjawisk w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować oraz wzmacnianie czynników chroniących przed rozwojem zagrożeń.

Program Profilaktyki uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego. Jest on zintegrowany ze Statutem Szkoły i Szkolnym Programem Wychowawczym. Adresatami Programu Profilaktyki są uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy nauczyciele. Opisuje on w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze edukacyjnym, wychowawczym, profilaktycznym i opiekuńczym.

1. Rozpoznanie potrzeb

Rozpoznanie potrzeb nastąpiło poprzez opracowanie danych zebranych na podstawie:

- 1) adresowanych do rodziców kwestionariuszy;
- 2) rozmów indywidualnych i grupowych;
- 3) obserwacji zachowań i osiągnięć uczniów;
- 4) analizy wytworów uczniów;
- 5) analizy dokumentacji szkolnej;
- 6) analizy ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej.

Analiza otrzymanych danych pozwoliła na sformowanie zakresu realizowanych przez szkołę zadań profilaktycznych kompatybilnych z planem działań wychowawczych zawartych w Szkolnym Programie Wychowawczym.

2. Założenia Programu Profilaktyki

Program Profilaktyki w Szkole Podstawowej im. Małego Powstańca w Świącieńcu powstał zgodnie z zasadami i zadaniami zawartymi w:

1. Statucie Szkoły.
2. Szkolnym Programie Wychowawczym.

Program Profilaktyki uwzględnia następujące ścieżki dydaktyczne:

1. Edukacja wychowawczo-patriotyczno-obywatelska.
2. Edukacja czytelniczo-medialna.
3. Edukacja prozdrowotna.
4. Edukacja ekologiczna.
5. Wychowanie do życia w rodzinie.

Program Profilaktyki:

- 1) ma jasno sprecyzowane i możliwe do zrealizowania cele;
- 2) nie jest zamknięty (znajduje się w nim miejsce na problemy, które mogą wynikać w czasie realizacji lub te, które mogą wypłynąć z twórczej inicjatywy uczniów, rodziców lub nauczycieli);
- 3) nie ma ograniczonej liczby osób odpowiedzialnych za realizację programu (jest jedynie osoba nadzorująca – dyrektor szkoły);
- 4) nie zawiera konkretnych terminów realizacji poszczególnych celów, obejmuje rok szkolny 2016/2017;
- 5) jest zaplanowany przez Radę Pedagogiczną i zatwierdzony przez Radę Rodziców.

Program Profilaktyki zakłada, że:

- a) nauczyciele w zakresie wychowania będą wspierać rodziców w spełnianiu ich obowiązków wobec dziecka,
- b) szkoła będzie miejscem, w którym rodzic znajdzie kompetentne wsparcie dla swoich działań,
- c) znacznie zostanie rozszerzony zakres współpracy domu rodzinnego ze szkołą i szkoły ze środowiskiem, w którym wychowuje się uczeń, a także samorządem terytorialnym, różnymi instytucjami i specjalistami.

3. Cele ogólne Programu Profilaktyki

- 1) kształtowanie osobowości ucznia poprzez ukazanie systemu wartości;*
- 2) kształcenie umiejętności zachowania się w różnych sytuacjach życiowych w oparciu o przyjęte normy i procedury postępowania;*
- 3) poszerzanie wiedzy na temat potrzeb własnych i innych ludzi;
- 4) uświadomienie konieczności bycia tolerancyjnym;
- 5) kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia, jak również wykształcenie zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu;
- 6) stwarzanie okazji do współpracy w grupie i ukazywanie wartości kontaktów przyjacielskich;
- 7) kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w grupie rówieśniczej;
- 8) uświadomienie konieczności dbania o zdrowie, higienę i bezpieczeństwo;
- 9) wyposażenie ucznia w umiejętności zapewniające mu bezpieczne poruszanie się po szkole oraz bezpieczny udział w ruchu drogowym;
- 10) kształtowanie właściwych relacji: nauczyciel – rodzic, nauczyciel – uczeń, rodzic – uczeń, uczeń – uczeń;
- 11) kształtowanie świadomej współodpowiedzialności za stan najbliższego środowiska naturalnego;
- 12) eliminowanie przemocy, agresji, kradzieży i innych niepożądanych postaw;
- 13) uświadomienie zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu, paleniem papierosów i zażywaniem narkotyków lub środków psychoaktywnych;
- 14) kształtowanie nawyków właściwego wykorzystania czasu wolnego;
- 15) uświadamianie zagrożeń wynikających z niekontrolowanego korzystania z komputera i zasobów Internetu.

4. Obszary działań Programu Profilaktyki

Obszar działania programu profilaktycznego:

- 1) ogólnoszkolny (środowiskowy, rodzinny) – dla prawidłowego przebiegu rozwoju ucznia środowisko oraz rodzina ucznia powinna ściśle współpracować ze szkołą i aktywnie uczestniczyć w jej życiu;
- 2) ogólnoszkolny – wszyscy uczniowie szkoły mają wpływ na wizerunek placówki, są jej fundamentem;
- 3) wewnątrzklasowy – zespół uczniów tworzy integralną klasę, która ustala reguły i zasady współdziałania i funkcjonowania w szkole;
- 4) indywidualny – w naszej szkole każdy uczeń jest traktowany podmiotowo, ma swoje prawa i obowiązki.

W dokumencie wpisane zostały trzy poziomy działania profilaktyczne:

1. Profilaktyka pierwszorzędowa (uprzedzająca) adresowana jest do grup niskiego ryzyka. Jej celem jest promowanie zdrowego stylu życia oraz opóźnianie wieku inicjacji, przez co zmniejszanie zasięgu zachowań ryzykownych, dostarczanie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonania racjonalnego wyboru, pomoc w rozwijaniu umiejętności psychologicznych i społecznych, stwarzanie możliwości zaangażowania w działalność pozwalającą realizować potrzebę rozwijania zainteresowań, aktywności, osiągnięcia sukcesu.
2. Profilaktyka drugorzędowa (wczesna identyfikacja) adresowana jest do grup podwyższonego ryzyka. Jej celem jest zmniejszanie szkód doznawanych na skutek podjęcia zachowań ryzykownych, ograniczanie intensywności i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych, zapobieganie przyszłym szkodom.
3. Profilaktyka trzeciorzędowa (interwencja) adresowana do osób z grup najwyższego ryzyka. Obejmuje działania lecznicze, rehabilitacyjne oraz resocjalizacyjne, których celem jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się degradacji społecznej oraz powrót do normalnego funkcjonowania.

Działania profilaktyczne realizowane są poprzez wykorzystanie następujących strategii:

1. Strategia informacyjna - celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów. U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, zwłaszcza młodzi, zachowują się ryzykownie, ponieważ zbyt mało wiedzą o mechanizmach i następstwach takich zachowań.
2. Strategia edukacyjna- strategia ta ma pomóc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem czy rozwiązywanie konfliktów itp.) U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, nawet dysponujący odpowiednią wiedzą, podejmują zachowania ryzykowne z powodu braku umiejętności niezbędnych w życiu społecznym.
3. Strategia działań alternatywnych- celem jest pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb psychologicznych (np. sukcesu, przynależności) i osiągnięcie satysfakcji życiowej przez ułatwianie angażowania się w działalność akceptowaną społecznie (artystyczną, społeczną, sportową). Podstawą tej strategii jest przekonanie, że wielu ludzi podejmuje zachowania ryzykowne ze względu na brak możliwości rozwoju zainteresowań i osiągnięcia sukcesów pozytywnych.
4. Strategia interwencyjna- celem jej, jest wspieranie w sytuacjach kryzysowych osób mających trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów osobistych. Elementem interwencyjnym jest towarzyszenie ludziom w krytycznych momentach ich życia. Formą realizacji tej strategii może być poradnictwo, telefon zaufania czy sesje terapeutyczne.
5. Strategia zmniejszania szkód-są to programy zmniejszania zła przewidziane głównie dla profilaktyki trzeciorzędowej.
6. Strategia zmian prawa- to działania zmierzające do zmiany aktów prawnych na poziomie klasy, szkoły, środowiska lokalnego.

5. Metody, sposoby i formy realizacji programu profilaktyki

1) proponowane metody pracy:

- a) gry i zabawy,
- b) dyskusje na forum grupy,
- c) scenki rodzajowe,
- d) twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna dzieci,
- e) gry dramatyczne,

- f) treningi umiejętności,
- g) symulacje,
- h) elementy lekcji (w trakcie zajęć lekcyjnych, jako część tematu),
- i) tzw. „lekcje otwarte” dla rodziców i nauczycieli,
- j) wycieczki tematyczne (lekcyjne), turystyczno – krajobrazowe,
- k) konkursy klasowe, szkolne i pozaszkolne,
- l) warsztaty.

2) proponowane sposoby realizacji:

- a) apele i uroczystości szkolne,
- b) imprezy klasowe,
- c) gazetki, wystawy,
- d) pogadanki, filmy, sztuki teatralne,
- e) spotkania z pedagogiem, psychologiem, przedstawicielami WOPR, Policji,
- f) testy, ankiety,
- g) spotkania ze szkolną pielęgniarką,
- h) współpraca z nauczycielami różnych przedmiotów, innymi placówkami, organizacjami i samorządem terytorialnym oraz WOPR i Policją,
- i) spotkania i rozmowy z rodzicami,
- j) akcje charytatywne *zbieranie zakrętek- Fundacja FM, zbiórka zabawek, Poczta Dzieci-Dzieciom, akcja „Znicz”*.
- k) cykliczne zajęcia w Bibliotece dla dzieci im. Wandy Chotomskiej,
- l) udział w akcji *Sprzątanie świata, WOŚP, Śniadanie daje moc, Dzień Bezpiecznego Internetu, Ratujemy i uczymy ratować, Cała Polska czyta dzieciom, Góra grosza*,
- m) udział w programie edukacji cyfrowej *MegaMisja*
- n) opieka nad roślinami i zwierzętami.

3) proponowane formy realizacji:

- a) praca indywidualna,
- b) praca w grupach,
- c) praca w zespołach zadaniowych.

6. Ewaluacja programu profilaktyki

Efekty podejmowanych w ramach Programu Profilaktyki działań będą sprawdzane za pomocą narzędzi badających nabycie przez uczniów określonych umiejętności, postaw i wiadomości. Będą do nich należały:

- 1) stała obserwacja osiągnięć uczniów przez okres realizacji programu;
- 2) rozmowy sprawdzające wiadomości na temat zachowań prozdrowotnych, koleżeńskich, ekologicznych, przestrzegania zasad bezpieczeństwa, profilaktyki uzależnień, radzenia sobie z agresją i przemocą;
- 3) test sprawdzający wiadomości z wybranych bloków tematycznych (w ramach realizacji podstawy programowej).

Bloki tematyczne programu profilaktycznego

I. Dbam o swoje zdrowie

L.P.	ZADANIA	FORMY I METODY REALIZACJI	TERMIN	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ	ADRESACI
1.	Wdrażanie do troski o zdrowie fizyczne i psychiczne poprzez właściwe gospodarowanie czasem i aktywny wypoczynek. Kształtowanie nawyków właściwego wykorzystania czasu wolnego.	- zajęcia wychowania fizycznego, SKS – y - zawody sportowe na szczeblu szkolnym i pozaszkolnym	cały rok	- znajomość znaczenia aktywnego wypoczynku, spędzania czasu na świeżym powietrzu - znajomość bezpiecznych zabaw - systematyczne	Nauczyciele wychowania fizycznego: I. Tomaszewska, H. Krawiec Wychowawcy klas I-III	Ucniowie klas I – III
		- nauka pływania/kontynuacja zajęć na basenie kl. I-III	cały rok	uczestnictwo w zajęciach sportowych szkolnych (obowiązkowych i dodatkowych) oraz	instruktor pływania	Ucniowie klas IV – VI
		- udział w Piknikach Rodzinnych/Sportowych	październik czerwiec	pozaszkolnych - umiejętność właściwego gospodarowania czasem wolnym	Dyrektor Rada Rodziców Nauczyciele (zgodnie z harmonogramem)	
		- „Biała szkoła”	styczeń		instruktor narciarstwa G. Gomułka Rodzice	

2.	Przeciwdziałanie wadom postawy.	- dostosowanie mebli do wzrostu uczniów (mierzenie uczniów raz w semestrze)	wrzesień/ luty	- niwelowanie wad postawy, kształtowanie prawidłowej postawy ciała	Wychowawcy Dyrektor	Uczniowie klas I – VI
3.	Kształtowanie nawyku utrzymania prawidłowej postawy ciała w czasie zajęć lekcyjnych.	- kontrolowanie prawidłowej postawy na zajęciach lekcyjnych	cały rok	- utrwalenie u uczniów nawyku prawidłowej postawy ciała w czasie zajęć lekcyjnych - znajomość zasad prawidłowego noszenia tornistra	Nauczyciele	Uczniowie klas I – VI
	Kontrolowanie i zmniejszenie ciężaru tornistrów, plecaków uczniów.	- ważenie plecaków	maj	- umożliwienie uczniom noszenia lżejszych plecaków, (szafki na terenie placówki)	I. Tomaszewska	Rodzice
4.	Kształtowanie poprawnych nawyków higienicznych związanych także z higieną okresu dojrzewania.	- wspólne mycie rąk przed posiłkami - pogadanki tematyczne	cały rok	- znajomość podstawowych przejawów procesu dojrzewania biologicznego i psychicznego	Nauczyciel przyrody Wychowawcy Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	Uczniowie klas I – VI
		- gazetka tematyczna „Dzieciństwo bez próchnicy” (inf. dla rodziców)	Styczeń		M. Lewandowska	
		- prowadzenie fluoryzacji	cały rok		Pielęgniarka	

		- realizacja elementów programu „ <i>Problem masz z głowy</i> ”	w trakcie zastępstw doraźnych		M. Lewandowska	
5.	Wyrabianie poprawnych nawyków żywieniowych.	- gazetki tematyczne „ <i>Śniadanie to podstawa</i> ” „ <i>Wiem, co jem</i> ” Elementy programu: „ <i>Pora na pomidora</i> ”	listopad styczeń	- znajomość zagadnień dotyczących nawyków właściwego odżywiania dla rozwoju organizmu. - znajomość zasad prawidłowego komponowania posiłków	A. Antoszek A. Koleczyńska M. Lewandowska A. Koleczyńska	Uczniowie klas IV-VI Rodzice
		- śniadanie z wychowawcą	cały rok		Wychowawcy klas I-III	Uczniowie klas I-III
		-zajęcia praktyczne (technika)	zgodnie z planem		T. Siekierski	Uczniowie klas IV-VI
		- realizacja „ <i>Dzień Śniadanie daje moc</i> ” Elementy programu „ <i>Śniadanie daje moc</i> ”	8 listopada		E. Maliszewska M. Lewandowska	Uczniowie klasy III

II. Dla siebie, dla innych

L.P.	ZADANIA	FORMY I METODY REALIZACJI	TERMIN	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJI	ADRESACI
1.	Zwiększenie wiary w siebie i umiejętność dokonania samooceny.	- nagradzanie za rzeczywiste osiągnięcia np. dyplomy, nagrody książkowe, wyróżnienie na apelu, pochwała wychowawcy i dyrektora lub innych nauczycieli	cały rok	- znajomość swoich mocnych stron i zwiększenie motywacji do samorozwoju - wiara w swoje możliwości - właściwa ocena samego siebie	Pedagog szkolny Nauczyciele	Uczniowie klas I – VI
		- karta samooceny (2 razy w roku)	styczeń/luty		Wychowawcy klas IV-VI	Uczniowie klas IV-VI
2.	Kształtowanie w grupie rówieśniczej postaw tolerancyjnych i asertywnych.	- zabawy integracyjne - zajęcia warsztatowe - drama, inscenizacje „Z tolerancją na dzień dobry” –zajęcia warsztatowe dla społeczności szkolnej	kl. IV-VI w ramach Gddw	- integracja grupy - pogłębienie empatii – uwrażliwienie na innych, na ich nastroje, potrzeby i oczekiwania - umiejętność prezentacji swojego zdania bez naruszania godności drugiego człowieka - umiejętność	Psycholog	Uczniowie klas I – VI Rodzice Nauczyciele
			czerwiec		M. Lewandowska A. Domińska E. Maliszewska R. Adamkiewicz Psycholog	

		<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze - apele porządkowe - rozmowy z uczniami, nauczycielami i rodzicami -projekcja filmu 	cały rok	<ul style="list-style-type: none"> wysłuchania odmiennego stanowiska - przestrzeganie zasad kultury wypowiedzi. - umiejętność współdziałania w grupie 	<p>Wychowawcy Nauczyciele Rodzice</p>	
3.	Pomoc uczniom mającym trudności w adaptacji w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy z uczniami i rodzicami - pogadanki z wychowawcą, pedagogiem i innymi nauczycielami 	cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość sposobów rozwiązywania problemów, osób do których można się zwrócić np. wychowawcy, pedagoga szkolnego i innych nauczycieli 	<p>Wychowawcy Pedagog szkolny Nauczyciele</p>	Uczniowie klas I – VI
4.	Motywowanie do udzielania pomocy.	<ul style="list-style-type: none"> - praca w parach lub grupie na zajęciach lekcyjnych 	cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzeganie potrzeb kolegów z klasy, ze szkoły, sąsiadów, ludzi z najbliższego otoczenia - pogłębienie empatii – otwarcie na drugiego człowieka - wyrobienie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych - inicjowanie, 	Nauczyciele	Uczniowie klas I – VI
		<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pomocy koleżeńskiej przy odrabianiu lekcji na świetlicy szkolnej w ramach wolontariatu 	cały rok		<p>Pedagog szkolny Nauczyciele Wychowawcy świetlicy szkolnej</p>	

		<i>Poczta Dzieci-dzieciom</i> (wspólne pisanie listów, kartek okolicznościowych skierowanych do podopiecznych fundacji, hospicjum)	grudzień	współorganizowanie i uczestniczenie w akcjach charytatywnych	R. Adamkiewicz	Uczniowie klas IV, VI
		- udział w akcjach charytatywnych: <i>WOŚP, Góra grosza,</i> <i>Maskotka dla kolegi,</i> <i>zbiórka odzieży i</i> <i>zabawek, akcje</i> <i>Fundacji FM</i>	zgodnie z harmonogra- mem		M. Lewandowska	Uczniowie klas I – VI Rodzice
5.	Kształtowanie właściwych relacji: nauczyciel – rodzic, nauczyciel – uczeń, rodzic – uczeń.	- zebrania z rodzicami - doskonalenie zawodowe - obserwacja - lekcje wychowawcze - pogadanki tematyczne	cały rok	- ukształtowanie prawidłowych ww. relacji	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog	Uczniowie klas I – VI Nauczyciele
		- warsztaty, wykłady, szkolenia dla rodziców – kształtowanie postaw rodzicielskich	zgodnie z harmonogra- mem		Dyrektor Psycholog	Rodzice

III. Troszczę się o środowisko naturalne

L.P.	ZADANIA	FORMY I METODY REALIZACJI	TERMIN	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJI	ADRESACI
1.	<p>Propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie.</p> <p>Kształtowanie świadomej współodpowiedzialności za stan najbliższego środowiska naturalnego.</p> <p>Uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego.</p>	<p>- udział w akcji <i>Sprzątanie świata</i></p> <p>- pogadanki</p>	<p>wrzesień</p> <p>cały rok</p>	<p>- umiejętność prawidłowego korzystania ze środowiska naturalnego</p> <p>- wrażliwość na piękno przyrody</p> <p>- znajomość znaczenia terenów zielonych</p> <p>- znajomość podstawowych form ochrony przyrody</p> <p>- świadomość zagrożeń współczesnej cywilizacji</p> <p>- umiejętność właściwego segregowania odpadów</p> <p>- nawyk usuwania odpadów we wskazane miejsca ze</p>	<p>M. Lewandowska</p> <p>A. Domińska</p>	<p>Uczniowie klas I – III</p> <p>Uczniowie klas IV – VI</p>
		<p>- obchody <i>Dnia Ziemi</i></p>	kwiecień		A. Kolczyńska	
		<p>- zajęcia w kołach zainteresowań</p> <p>- wycieczki</p>	cały rok		Wychowawcy	

				względu na ochronę środowiska naturalnego oraz dbałość o czystość i estetykę swojego otoczenia - nawyk oszczędzania wody, energii elektrycznej		
2.	Kształtowanie przyjaznego stosunku do zwierząt z zachowaniem ostrożności podczas kontaktowania się z nimi.	- ścieżka dydaktyczna w Miszewie Murowanym	październik	- ukształtowanie ww. relacji	A. Kolczyńska B. Goćkowska	Uczniowie klas II-IV

IV. Dbam o swoje bezpieczeństwo

L.P.	ZADANIA	FORMY I METODY REALIZACJI/	TERMIN	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJI	ADRESACI
1.	Wyposażenie ucznia w umiejętności zapewniające mu bezpieczny udział w ruchu drogowym.	- wycieczka na skrzyżowanie ulic (ćwiczenia praktyczne) - pogadanki, uświadomienie uczniom konieczności znajomości przepisów ruchu drogowego i przestrzegania ich w celu zadbania o bezpieczeństwo swoje i innych użytkowników ruchu i pasa drogowego	wrzesień	- znajomość podstawowych zasad ruchu drogowego. - umiejętność bezpiecznego zachowania się na drodze: jako pieszy lub rowerzysta	Wychowawcy kl. I-III	Uczniowie klas I – III
		- gazetka tematyczna „ <i>Jestem bezpieczny na drodze</i> ”	wrzesień/ październik		K. Porębska	Uczniowie klas I-III
		- szkolenia na Kartę Rowerową	maj		Instruktor szkolenia na Kartę Rowerową: T. Siekierski, Policja	Uczniowie klas IV – VI

2.	Poinformowanie uczniów o zasadach bezpieczeństwa na terenie szkoły oraz egzekwowanie od uczniów ich przestrzegania. Zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa podczas pobytu w szkole i w drodze do szkoły, w czasie wycieczek i wyjść.	- lekcje wychowawcze - rozmowy	cały rok	- znajomość zasad bezpieczeństwa (prawidłowe zachowanie się uczniów podczas przerw –schody, toalety, stołówka szkolna, boiska szkolne, plac zabaw)	Nauczyciele Pedagog szkolny Pracownicy szkoły	Uczniowie klas I – VI
		- przeprowadzanie próbnych alarmów przeciwpożarowych	zgodnie z harmonogramem	- stosowanie zasady <i>fair play</i> , umiejętność współdziałania w grupie.	Dyrektor Szkoły	
		- uczestnictwo w gminnym konkursie wiedzy pożarniczej	zgodnie z harmonogramem	- przestrzeganie zasad współżycia w środowisku szkolnym	T. Siekierski	Uczniowie klasy VI
		-dyżury nauczycieli w czasie przerw, przed rozpoczęciem zajęć i po ich zakończeniu, dyskotek	cały rok	poprzez respektowanie regulaminów szkolnych. - znajomość dróg ewakuacyjnych i umiejętność właściwego zachowania się po usłyszeniu alarmu przeciwpożarowego	Nauczyciele	Uczniowie klas IV-VI

3.	Zwrócenie uwagi na bezpieczeństwo dzieci przebywających na terenie gospodarstw rolnych w trakcie prac polowych.	- ulotki „ <i>Wypadek to nie przypadek</i> ” „ <i>Jakich prac nie powinny wykonywać dzieci w gospodarstwie</i> ”	marzec cały rok	- zwrócenie uwagi rodzicom/opiekunom prawnym na ciąży na nich obowiązek opieki nad małoletnimi przebywającymi na terenie gospodarstw rolnych	Wychowawcy Pedagog szkolny	Uczniowie klas I – VI Rodzice
4.	Wdrożenie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego i zimowego.	- pogadanki - rozmowy	styczeń/czerwiec	- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego lub zimowego - znajomość zagrożeń mogących wystąpić podczas wypoczynku i unikania - znajomość sytuacji, których uczeń może zgłosić się o pomoc do przedstawiciela Straży Miejskiej, WOPR lub Policji	Wychowawcy	Uczniowie klas I – VI
		- gazetki tematyczne „ <i>Bezpieczne ferie</i> ” „ <i>Bezpieczne wakacje</i> ”	styczeń/czerwiec		B. Goćkowska E. Maliszewska	Uczniowie klas I-III
		- prezentacja multimedialna „ <i>Bezpieczne ferie</i> ”	styczeń w ramach zastępstw doraźnych/gddw		M. Lewandowska	Uczniowie klas IV-VI
		- spotkanie z ratownikiem WOPR	styczeń/czerwiec		Dyrektor	Uczniowie klas I – VI
5.	Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej.	- ćwiczenia praktyczne - realizacja programu	cały rok w ramach zastępstw	- umiejętność postępowania w przypadku zagrożenia	Realizacja programu: M. Lewandowska, A. Kaźmierczak,	Uczniowie klas I – VI

		„Ratujemy i uczymy ratować”	doraźnych, gddw	utruty zdrowia lub życia	E. Maliszewska, A. Domińska Nauczyciele wychowania fizycznego	
6.	Uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania z urządzeń elektrycznych.	-projekcja filmu „Włącz ostrożność”	cały rok w ramach gddw	-umiejętność prawidłowego zachowanie się w kontakcie z elektrycznością	Wychowawcy	Uczniowie I-VI

V. Dziękuję, nie biorę-profilaktyka uzależnień

L.P.	ZADANIA	FORMY I METODY REALIZACJI/	TERMIN	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJI	ADRESACI
1.	Uświadomienie zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu, paleniem papierosów i zażywaniem narkotyków lub środków psychoaktywnych.	- ulotki - gazetki tematyczne - prelekcje i warsztaty dla rodziców. - szkolenia i kursy doskonalące dla nauczycieli	cały rok	- znajomość negatywnych aspektów szkodliwości palenia papierosów i jego wpływ na organizm człowieka. - świadomość zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu, choroby z	Wychowawcy A. Domińska M. Lewandowska P. Jakubowski (nawiązanie współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) Dyrektor Specjaliści	Uczniowie klas I – VI Rodzice Nauczyciele
		- konkursy plastyczne	cały rok		I. Zalewska	Uczniowie klas

	(udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych) - promocja zdrowego stylu życia oraz edukacji prozdrowotnej		tym związane. - znajomość zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego człowiekiem jakie niesie narkomania,	Wychowawcy Nauczyciele	I – VI
	- realizacja programu „Domowi Detektywi Jaś i Małgosia na tropie” „Fantastyczne możliwości”	zgodnie z harmonogramem	inne środki psychoaktywne, AIDS	M. Lewandowska, A. Antoszek, A. Kolczyńska	Uczniowie klas IV, VI
	- projekcja filmów profilaktycznych (korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej)	październik/ listopad		Wychowawcy	Uczniowie klas IV-VI
	- zajęcia wyjazdowe „Dbam o uśmiech-nie palę”	październik		M. Lewandowska A. Antoszek	Uczniowie klas V-VI
	- organizacja konkursu międzyszkolnego „Jestem OK, mówię NIE!”	maj/czerwiec		P. Jakubowski M. Lewandowska A. Domińska	Uczniowie klas V-VI

3.	Uświadamianie zagrożeń wynikających z niekontrolowanego korzystania z komputera.	Zajęcia: <i>Bezpieczny Internet, Dziecko w sieci-Sieciaki, „Przytul hejtera”</i> Materiały Fundacji „Dzieci niczyje”	w ramach zastępstw doraźnych	- znajomość zasad bezpiecznego korzystania z komputera. - znajomość zagrożeń	Projekcja filmów- wychowawcy kl. I-III M. Lewandowska T.Siekierski	Uczniowie klas I – VI Rodzice Nauczyciele
		Projekcja materiałów kampanii społecznej: <i>Ambasadorzy Bezpiecznego Internetu</i>	cały rok w ramach zastępstw doraźnych/ świetlica szkolna	wynikających z niekontrolowanego korzystania z komputera. - znajomość netykiety. - umiejętność prawidłowego korzystania z komputera i Internetu.	Nauczyciele H. Krawiec	
		- realizacja programu edukacji cyfrowej MegaMisja	wrzesień-czerwiec	-posiadanie wiedzy na temat sposobów radzenia sobie z zagrożeniami jakie niesie korzystanie z cyberprzestrzeni np.	M. Lewandowska	

		-gazetka tematyczna „Bezpieczny Internet”	luty	do kogo się zwrócić o pomocą w razie bycia ofiarą cyberprzemocy, jakie reagować na cyberprzemoc.	T. Siekierski	
--	--	--	------	---	---------------	--

VI. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy i agresji w szkole

L.P.	ZADANIA	FORMY I METODY REALIZACJI	TERMIN	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJI	ADRESACI
1.	Uświadomienie uczniom oraz ich rodzicom jakie niebezpieczeństwa grożą w szkole, i w drodze ze szkoły.	- pogadanki i rozmowy z uczniami w czasie godzin wychowawczych - przeprowadzanie z rodzicami rozmów na zebraniach (uroczystościach szkolnych, dodatkowych	cały rok	- prawidłowe zachowanie się uczniów w szkole i podczas przerw - reagowanie, gdy zauważy się na terenie szkoły osoby obce - wiedza na temat zasad postępowania w przypadku doświadczenia przemocy lub bycia	Wychowawcy Nauczyciele	Uczniowie klas I – VI

		spotkaniach)		świadkiem przemocy		
		- projekcja materiałów kampanii <i>Gadki</i> , (materiały Fundacja Dzieci Niczyje)	maj/czerwiec		Pedagog szkolny, kampania <i>Gadki</i> -zebranie z rodzicami	Rodzice
2.	Dostarczanie wiedzy na temat radzenia sobie z agresją i przemocą. Eliminowanie przemocy, agresji, kradzieży i innych niepożądanych postaw.	- projekcja filmów o tematyce zapobiegania agresji i przemocy -wspólne czytanie bajek terapeutycznych/z abawy zapobiegające	cały rok (raz w miesiącu- światlica szkolna)	- wiedza na temat przeciwdziałaniu agresji i przemocy - umiejętność rozwiązywania problemów w sposób akceptowany przez ogół społeczeństwa	B. Goćkowska, A. Kolczyńska, A. Kaźmierczak M. Lewandowska	Uczniowie klas I – VI

		agresji-zbiory biblioteki szkolnej				
		Zajęcia w ramach kampanii społecznej „Bądź kumplem, nie dokuczaj”	cały rok		Wychowawcy	Uczniowie klas I-VI
		- przeprowadzanie z rodzicami rozmów na wywiadówkach (uroczystościach szkolnych, dodatkowych spotkaniach)	cały rok		Wychowawcy Nauczyciele	Rodzice
		Przedstawienie „Rozprawa przeciwko przemocy”	Luty		A. Domińska	Uczniowie klas I-VI

		- organizowanie doraźnych zajęć socjoterapeutycznych dotyczących radzenia sobie z agresją i przemocą, a także organizowania czasu wolnego	interwencyjnie		Specjaliści Dyrektor	Oddział Przedszkolny Uczniowie klas I-VI
3.	Pomoc uczniom mającym trudności w adaptacji w szkole.	- rozmowy z uczniami i rodzicami - pogadanki z wychowawcami, pedagogiem i nauczycielami	interwencyjnie	- wiedza na temat sposobów radzenia sobie z trudnościami w adaptacji w szkole i możliwości rozmowy o problemach z wychowawcą, pedagogiem szkolnym i nauczycielami	Wychowawcy Pedagog szkolny Nauczyciele	Uczniowie klas I – VI Rodzice
4.	Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w grupie rówieśniczej.	- lekcje wychowawcze - apele porządkowe - rozmowy	cały rok	- wiedza na temat rozwiązywania konfliktów w grupie rówieśniczej - umiejętność rozwiązywania	Wychowawcy Pedagog szkolny Nauczyciele Psycholog	Uczniowie klas I – VI Rodzice Nauczyciele

		- zajęcia warsztatowe	zgodnie z harmonogramem	konfliktów w grupie rówieśniczej - reagowanie na problemy w rozwiązywaniu konfliktów między rówieśnikami poprzez wprowadzenie mediatora np. pedagoga szkolnego, wychowawcy, nauczyciela, który pomoże w rozwiązaniu problemu	Dyrektor Psycholog	
		- gazetka tematyczna	marzec		A. Kaźmierczak	
		- uwzględnienie w. w tematyki w czasie spotkań z rodzicami, nauczycielami	zgodnie z harmonogramem		Wychowawcy	
5.	Rozpoznanie środowiska uczniów	- obserwacja podczas przerw, lekcji, zajęć, wycieczek i wyjazdów. - informacje uzyskane od rodziców danego dziecka - zapoznanie się z dodatkową dokumentacją (np. opinie PPP, orzeczenia)	cały rok	- znajomość środowiska uczniów - reagowanie na problemy uczniów	Wychowawcy Pedagog szkolny Nauczyciele Rodzice	Uczniowie klas I – VI Rodzice Nauczyciele

		Ewentualna szczegółowa diagnoza środowiska uczniów.				
6.	Integracja zespołów klasowych i grup rówieśniczych. Wdrażanie uczniów do niesienia pomocy potrzebującym.	- wdrażanie do działań charytatywnych -uwzględnienie w pracy Zespołów Klasowych zagadnień dotyczących przemocy i agresji -integrowanie środowisk rówieśniczych - organizowanie imprez i spotkań klasowych	cały rok	- udzielanie pomocy potrzebującym - integracja w środowisku rówieśniczym i klasowym	Wychowawcy Pedagog szkolny Nauczyciele	Uczniowie klas I – VI Nauczyciele

*Opracowanie:
Milena Lewandowska*